

آرنت و پرسش از آتوریته

(نقد و بررسی مقاله «آتوریته چیست؟»)

زهره روحی

مسلمان منظور می‌باید «همه» در مفهوم تاریخی – اجتماعی نسبی آن باشد) وجود دارد و هم معتبر بودن آن‌چه به تجربه درآمده است، زیرا تمامی اعتبار این تأییدیه، از ناحیه «مشترک بودن تجربه» به دست آمده است.

با این وصف، لازم به تذکر است که برای متن حاضر، مشکل سخن آرنت نه در تناقض زبانی آن، بل در تنزل موقعیت‌ها و وضعیت‌هایی است که از این سخن ناشی می‌شود. هم تنزل در مجموعه وضعیت و شرایطی که به لحاظ تاریخی، سیاسی، اجتماعی و اقتصادی، مدرنیته را در هیئتی فرآیندگونه می‌سازند، و هم تقلیل در امکاناتی که (بنا بر شرایط تاریخی و اجتماعی)، تالیف‌گر حاکمیت سیاسی آتوریته در اشکالی متفاوت‌اند: اشکال متفاوت آتوریته، در ساختارهای اجتماعی – تاریخی متفاوت. باری، برای بازگرداندن وضعیت تحریف و یا تقلیل داده شده‌ای که در سخن آرنت است، لازم است قبل از هر چیز تا حد امکان به مقصود آرنت از ماهیت «آتوریته» ای نزدیک شویم که به زعم او در عصر مدرن ناپدید شده است. زیرا تنها پس از درک (در حد امکان) صحیح سخن آرنت است که می‌توان آن را به چالش کشید و سپس دست به آشکار ساختن آتوریته زمان خود زد. او می‌گوید:

«از آن جا که لازمه آتوریته همواره اطاعت است، معمولاً با این یا آن صورت قدرت یا خشونت اشتباه گرفته می‌شود. آتوریته کاربرد ابزار اجرای بیرونی را متنفسی می‌سازد، بنابراین، جایی که از زور استفاده شود، آتوریته اعتبار خود را از دست داده است.... [از سویی دیگر]، آتوریته با اقناع سازگاری ندارد، زیرا پیش شرط اقناع، برابری است و از طریق روند استدلال عمل می‌کند. جایی که استدلال به کار آید، آتوریته از دور خارج می‌شود.» (ص ۱۲۵)

همان‌گونه که بهوضوح می‌بینیم، آرنت مشخصاً آتوریته را در چارچوب قلمرو «خود کنترلی داوطلبانه» قرار می‌دهد. جایی که آدمی به میل خویش و بی‌آن‌که از ناحیه‌ای بیرونی به او امر شود و یا برای اجرای فرمانی مورد خشونت قرار گیرد، به استقبال محدودیت‌هایی می‌رود که بدون نیاز به دلایل عقلانی، مؤمنانه بتواند به آن‌ها تن دهد. و مسئله عجیبی نیست اگر مخاطب در همین لحظه (برای عینی

میان گذشته و آینده. هانا آرنت.
ترجمه سعید مقدم. تهران:
انتشارات اختزان، ۱۳۸۸.

مقدمه

در بحث حاضر می‌خواهیم به استقبال طرح مسئله آرنت در خصوص «چیستی آتوریته» برویم. اما از آن‌جا که به هنگام بررسی این طرح، خواهی نخواهی در چارچوب شرایط تاریخی (محلي و جهانی) خاصی به سر می‌بریم که با انبوهی از ویژگی‌های اجتماعی، سیاسی، فرهنگی و ... خاص، ما را احاطه کرده‌اند، به تجربهٔ جدیدی خواهیم رسید. «جدید»، نسبت به آن چیزی که آرنت از مفهوم آتوریته در نظر دارد.

بنابراین چالش متن حاضر با برخی از نظریات آرنت در خصوص «آتوریته»، بیشتر از آن که سلیقه‌ای باشد، برخاسته از ضرورت‌هایی تاریخی و اجتماعی است. ضرورت‌هایی که با تجربیات زیسته در قلمرو روزمره و عمومی همخوانی دارند.

سردرگمی موجود در معنای آتوریته

آرنت می‌گوید: «... آتوریته در جهان مدرن ناپدید شده است. چون دیگر نمی‌توانیم به تجربیات بی‌چون و چرای معتبر مشترک میان همه تکیه کنیم، خود واژه آتوریته، با معانی مبهم و متنازع، برایمان نامفهوم شده است» (ص ۱۲۳). آیا از گفتهٔ مذکور، می‌توان این تفسیر را کرد که آرنت ضمن آن که معتقد است در دوران مدرن، تجربه‌ای مشترک برای همه وجود ندارد، بر این باور نیز هست که همین نبود «تجربه‌ای مشترک برای همه»، نشانهٔ نبود آتوریته در عصر مدرن است؟

واقعیت این است که با کمی تأمل در گفتة آرنت، خیلی زود متوجه خطاب و لغزشی می‌شویم که در سخن او وجود دارد. برای مثال، اگر اعتبار، صحت و درستی سخن آرنت، تماماً بستگی به این امر داشته باشد که مخاطبان سخن وی، این فدان «تجربیات بی‌چون و چرای معتبر مشترک در جهان مدرن» را تأیید کنند، این سخن بدین معنی است که هنوز کماکان، هم امکان تجربه مشترک برای همه (که

در عصر مدرن دیگر نمی‌توان برای «اتوریته» یک مرجعیت جهان‌شمول که جدا از قلمرو روزمره و شرایط مبتنی بر تغییر، نقد و شکایت آن باشد طلب کرد. چرا که وجود انواع مطالبات سیاسی – اجتماعی گروه‌های متفاوت اجتماعی قلمرو عمومی و همگانی را به تصرف خود در آورده‌اند. بنابر این به اقتباس از «نزاع ارزش»‌های ماکس وبر، تنها می‌توان گفت در جهان مدرن، ما با انبوهی از اتوریته‌های ارزشی سروکار داریم که در بیشتر مواقع موقعت‌اند.

آرن特 رابطه سه گانه بینایی رومی را بین گونه توصیف می‌کند: «نژد رومیان، دین‌دار بودن به مفهوم پاییندی به گذشته بود... به این سبب فعالیت‌های مذهبی و سیاسی را می‌شد کم و بیش یکسان تلقی کرد، و سیسرون می‌توانست بگویید: «فضیلت انسانی در هیچ سپهری به اندازه سپهر بنیاد نهادن جوامع جدید و حفظ جوامع پیش از این بنیاد شده، نمی‌تواند به طریقت خدایان (numen) نزدیک شود». قدرت الزام‌آور بینان‌گذاری، به خودی خود، قادری مذهبی بود... پیشکسوتان، اعضای سنا یا «ریش‌سفیدان»، از اتوریته برخوردار بودند و آن را یا از طریق اصل و نسب خود به دست آورده بودند، یا از طریق آنان که بنیاد را برای همهٔ پسینیان بنادرد بودند به آن‌ها انتقال یافته بود، از طریق نیاکانی که رومیان آن‌ها را به سبب بینان‌گذاران روم، «سروران» می‌نامیدند.» (ص ۱۶۲، تأکیدها از من است)

به بینایی، مطابق پژوهش تاریخی آرن特، جایگاه اجتماعی «بنیان‌گذاری» (نژد رومیان) اساساً در نفس خود، نه فقط ماهیتی مذهبی، بلکه ماهیتی سیاسی نیز داشته است و از این‌رو در سطح «ایمانی» می‌تواند به خود اقتدا کند؛ بی‌آن‌که مشروعيت سیاسی این اقتدا را برهم زند. زیرا همزمان و توأمان هم «ستّت» است و هم «ستّتی» را به جا می‌آورد که به صورت پیشینی، التزام‌های نحوه هستی در جهان را رقم می‌زنند: چگونه زیستن، چگونه درک و فهم کردن، و نیز چگونه عمل کردن در هستی اجتماعی.

باری، صرف نظر از نگرش ارتجاعی در پس روابط اجتماعی بین سروران و توده مردم، برخلاف نظر آرن特 که تلاش می‌کند تا برای شاعر سیسرونی «قدرت نژد مردم است و اتوریته نژد سنا» (ص ۱۶۳)، دلایل و توجهاتی منطقی بسازد، اتوریته «ریش‌سفیدان سنا» عمالاً به اقتدار سیاسی تبعیض‌آمیزی منتهی می‌شود که تلاش می‌کند فراتر از قدرت مردم قرار گیرد تا تصمیمات سیاسی – اجتماعی آن‌ها را تأیید یا نفی کند. و از قضا همین تبعیض موجود در ماهیت آن است که اطاعت داوطلبانه را با شک مواجه می‌سازد.

به هر حال، آرن特 که در صدد است تا اتوریته مورد نظرش را از طریق رابطه اجتماعی نیمه مذهبی – نیمه سیاسی بین نمایندگان سنا و مردم روم بیرون آورد، به هر چیزی که بتواند خشونت اجتماعی سیاسی نهفته در رابطه سروران – توده مردم را پوشاند و آن را به امری فرهنگی – اعتقادی (مسئله‌ای مردم‌شناختی) فرو کاهد، روی می‌آورد. چنان که می‌گوید:

«رومیان احساس می‌کردند که رشد، رو به سوی گذشته دارد. اگر بخواهیم این نگرش را به نظم سلسله‌مراتبی پیوند دهیم که به کمک اتوریته قوام می‌یابد، و آن را به صورت تصویر آشنای هرم مجسم سازیم، در این صورت باید به یاد داشته باشیم که [...] نوک هرم... به عمق زندگی زمینی گذشته نشانه می‌رود.» (ص ۱۶۵)

شاید آن‌چه در این برخورد آرن特 حیرت‌انگیز است، فقدان شک و تردید او درخصوص این باور سخت و محکم است که «اتوریته ریش‌سفیدان در صحنه سیاسی، عاری از خشونت و بی‌نیاز از اقناع‌سازی بوده است». و حتی از خود نمی‌پرسد که اگر به واقع همین

ساختن صورت مفهوم مورد نظر آرن特 از اتوریته، فوراً به «مذهب» و کارکرد ایمانی آن بیاندیشد. زیرا آرن特، خود نیز به هنگام گفتن این سخن، آن را در نظر دارد؛ و از این رو بین «مذهب، سنت و اتوریته» ارتباطی تنگاتنگ قائل می‌شود؛ ضمن آن‌که ظاهراً مراقب است تا یکی به دیگری فروکاهیده نشود. هرچند که از نظر این متن، فرقی در اصل ماجرا نمی‌کند زیرا مفهوم اتوریته مورد نظر او، مشروعيت بی‌چون و چرای خود را از چیزی که بینان و ریشه‌اش در گذشته است، می‌گیرد. و این یعنی پذیرش این مطلب مهم که «گذشته» از آن جا که نگهدارندهٔ سنت موجود است خود به خود مرجعیتی ستایشگرانه دارد؛ اما نه صرفاً به این دلیل که سابق بر ماست، بل به این دلیل مهم که همواره بیرون از زمان حاضر و نیز خارج از دسترس آدمیان است. که از قضا همین امر کافی است تا با پدیدارشدن کوچک‌ترین شکی به هر یک از اجزای سه گانه «مذهب، سنت و اتوریته» ای که (در فرمول آرن特) نسبت به هم، در هم تینیدگی مفهومی پیدا کرده‌اند، کل ساختار بینایی و ماهیتی «زمان حاضر»، به اغتشاشی سیاسی بدل شود. چنان‌که می‌گوید: «تازه‌اکنون، پس از آن‌که از میان رفتان اتوریته به صورت واقعیت درآمده است، از دست رفتن مذهب و سنت به رخدادهای سیاسی بالاهمیت بدل شده‌اند.» (ص ۱۶۶)

پرسش مهمی که اکنون مطرح می‌شود، این است که اصلاً چرا آرن特 اتوریته را در جریانی سنتی – مذهبی جست و جو می‌کند؟ برای پاسخ به این پرسش، لازم است مسیری را که وی طی کرده است، از نظر بگذرانیم. و در این جاست که آرن特 را در کار تلاش اتصال نظریه سه گانه خود (سنت، مذهب، اتوریته) به ساختار اجتماعی – سیاسی رومیان می‌بینیم. که او آن را به عنوان الگویی معتبر برای اعتبار اتوریته متکی بر اطاعت شناسایی می‌کند. و همچون هر اصل وصلی، آرن特 نه در صدد شناسایی باستان‌شناسانه ساختار اجتماعی – سیاسی رومیان، بلکه برای اقنان مخاطبان خود (جهت پذیرفتن تئوری اتوریته خویش، به عنوان مثال این‌که در عصر مدرن اطاعت، یقین و در نتیجه اتوریته ناپدید شده است) استفاده می‌کند. به هر حال

قلمرو عمومی تحریبی آن، بلکه بر چیزی بیرون از زمان حاضر و فراتر از تجربیات و عقاید نیازهای زندگی روزمره بنیان دارد. از این رو بسیار طبیعی است که کوچک‌ترین خدشهایی به مشروعیت آن، همان‌گونه که آرنت خود نیز در سطور پیش تر اذعان داشته است، به معضلی سیاسی بدل می‌شود.

با وجود این، همان‌گونه که پیش تر هم گفتیم، مشکل ما با نگرش و درک آرنت در خصوص مفهوم اutorیته از جایی آغاز می‌شود که وی ناپدیدشدن این اتوریته را به معنای از دست دادن تجربهٔ مشترک می‌فهمد: «هیچ واقعیتی، چه در تاریخ و چه در تجربه روزمره، نداریم که همگی در مورد آن اتفاق نظر داشته باشیم» (ص ۱۸۲). اما آن چه بر گفته‌های پیشین آرنت در لایهٔ اخیر اضافه خواهیم کرد ذکر این مطلب است که آرنت با اعلام چنین خبری، ناآگاهانه و به خطأ، خود را در دام این بینش ارتجاعی گرفتار می‌سازد که نتیجهٔ بلوغ فکری و استقلال آدمی از قیومیت‌های سیاسی—مذهبی، به از دست دادن تجربهٔ مشترک از واقعیت (چه در عرصهٔ تاریخی و چه در قلمرو تجربهٔ روزمره) منجر می‌شود.

گمان می‌کنم بی‌آن که نیاز باشد تا از آموزهٔ جسارت، و خطرکردن حضرت «آدم» سخنی‌گوییم که به قصد دستیابی به «معرفت، شناخت و تجربهٔ هستی شناسانه» تبعید از «بهشت» لاشعوری را به جان خرید، و یا به یاد آوری نخستین اصل «وظیفهٔ روشنگری کانتی» در «خروج آدمی... از نابالغی به تقصیر خویشتن» نیازی داشته باشیم، صرفاً کافی باشد تا توجه مخاطب آرنت را به مسئلهٔ مهم شناخت شناسانه‌ای جلب کنیم که در پس رابطهٔ «واقعیت و تجربه» قرار دارد، و متأسفانه آرنت از آن غفلت کرده و از قضا به واسطهٔ همین رابطه است که می‌توان این ادعا را داشت که برخلاف تصور آرنت، «واقعیت» امری ذاتی و برای خود نیست؛ یعنی به هیچ وجه نمی‌توان دریافتی از آن، جدا از شرایط اجتماعی و خارج از موقعیت خاصی داشت. و بنابراین، متنکی بر همان شرایط «زیست جهانی» است که تک تک انسان‌ها عمالاً در آن زندگی می‌کنند و دریافت‌های هستی‌شناختی خود را به لحاظ اجتماعی، فرهنگی و...، از آن اخذ می‌کنند؛ و بدین ترتیب ضمن تأثیرپذیری از آن، خود نیز در نحوهٔ شکل‌گیری و حفاظت از آن مشارکتی اجتماعی دارند. این همان فرایندی است که آن چیزی را می‌سازد که در عالم عرف از آن با نام «واقعیت» یاد می‌کنیم. در یک کلام: واقعیت، فرایندی ساختنی و هستی‌شناختی است.

و بنابراین، صرف همین وضعیت هستی‌شناسانه از یکسو، و نیز فرایند دیالکتیکی «واقعیت – تجربه»، از سوی دیگر، کافی است تا تصور اسطوره‌ای تجربهٔ «جهان‌شمولی» را در همان جهانی که فرهنگ روم و رومیان را در خود دارد کنار نهاد. نه فقط از این‌رو که فرضیاً در همان ایامی که رومیان، فرمانبردارانه از اتوریته ریش‌سفیدان تبعیت می‌کردند، در جایی دیگر و خارج از روم، «ساختار اجتماعی» دیگری از واقعیت در جهان به فرض یونانی یا ایرانی وجود داشته که در حال تثبیت یا تکذیب واقعیت رومی بودند، بلکه به این دلیل ساده که همواره امکان «نافرمانی از توصیه‌های ریش‌سفیدان

بوده، دیگر چه نیازی به این است که سیسرون در شعار قصارگونهٔ خود بگوید: «قدرت نزد مردم است و اتوریته نزد سنا!؟ سخنی که آشکارا به تقسیم و جداسازی چیزی پردازد که هر آن در معرض لغزیدن یکی به قلمرو دیگری بوده! البته بگنریم از این امر واضح که در لایهٔ لایی مفاهیم سیاسی این سخن، خبرهایی از «نافرمانی» به گوش می‌رسد! و احتمالاً مومن (مورخ آلمانی) نخستین کسی نیست که از خطر نادیده انگاشتن «توصیه» ای اutorیته‌وار ریش سفیدان خبر می‌دهد (ص ۱۶۴). حتی اگر آرنت بلافضله این توجیه از سوی مومن را نقل کند که خطر ناشی از نادیده گرفتن «توصیه ریش سفیدان» صرفاً به دلیل بی‌کفايتی عقل و خواست «مردم» بوده است:

«در این توصیف، این فرض نیز نهفته است که: «خواست و اعمال مردم، مانند خواست و اعمال کودکان، در معرض لغزش و خطاست و از این رو، به تحکیم و تأیید از طریق توصیهٔ شورای ریش سفیدان نیاز دارد». ویژگی استادانهٔ تحکیم ریش سفیدان در پند محض بودن آن است که برای پذیرفته شدن، نه به دستور نیاز دارد، نه به خشونت بیرونی.» (همانجا)

لازم به گفتن نیست که آن چه آرنت (دانسته یا ندانسته) به استقبالش می‌رود، اutorیته‌ای خارج از روابط اجتماعی روزمره است که همواره و به طور دائم، به منزلهٔ منبعی سرنمون در عرصهٔ عمومی حضور دارد و کارش هم تعیین شیوهٔ سیاسی روابط (بخوانیدش جاگیری قدرت) و نیز جایگاه و شأن انسان‌ها در هستی اجتماعی است؛ شاید مهم‌ترین مشکلی که این رویکرد به اutorیته دارد، نگرش اسطوره‌ای و دروغین به خویش است. زیرا ریش سفیدان را دچار این توهمنی کند که «هستی اجتماعی» را خارج از فرایند زندگی و قلمرو روزمره تصور کنند. و در نتیجهٔ جایگاه و توصیه‌های خود را فراتر از فرایند واقعی روابط اجتماعی بینند. و بدین ترتیب حقوق شهروندی را (که به طور واقعی می‌باید از قلمرو روزمره و روابط اجتماعی مشارکت آمیز موجود در آن اخذ شود) به تصرف خود درآورند.

«مادام که در این سنت گسست پدید نیامده بود، اutorیته از تعریض مصون بود و عمل کردن بدون اutorیته و سنت، بدون نمونه‌ها و هنجارهای ریشه‌دار و پذیرفته شده، بدون کمک فزانگی نیاکان بنیان‌گذار، تصور ناپذیر بود. [...] رومیان تصور می‌کردند در زمینهٔ موضوعات مربوط به اندیشه و نظر نیز به نیاکان بنیان‌گذار و نمونه‌های دارای اعتبار نیاز دارند.» (ص ۱۶۵)

هنگامی که آرنت در چیستی اutorیته (در همان ابتدای امر) از این جا آغاز می‌کند که «دیگر، نه از لحاظ تئوریک و نه از نظر عملی، در شرایطی نیستیم که بدانیم اutorیته واقعاً چیست» (ص ۱۲۴، تأکید از آرن特 است)، آیا نخواسته است راهی را انتخاب کند که در نهایت به اutorیته رومی ختم می‌شود؟ اutorیته‌ای که مبتنی بر برتری غیرعقلانی جایگاه اجتماعی از پیش تعیین شدهٔ «ریش سفید»‌ی است؛ که هم خود «ریش سفید» و هم توصیه‌های او، از نفس «درون – ذات» اطاعت و فرمان بردن از آن، برخوردارند. در این سنت پیشاپیشی، همان‌گونه که دیدیم، رکن تحکیم کنندهٔ آن، ایمان کورکورانه، غیرعقلانی و غیرقابل شکی است که نه بر امروز و مسائل

جهان‌گفتاب

از مجموعه «دانش و فن برای همه»

منتشر کرده است:

سفر در زمان

آشنایی با برخی از مفاهیم فیزیک نوین و
شناخت جهان

جان و مری گریبین

ترجمه

دکتر محمدرضا غفاری

چاپ اول. ۱۶۸ ص. مصور. ۳۰۰۰ تومان

جهان به کجا می‌رود؟

دکتر علی‌افضل صمدی

چاپ اول. ۱۸۰ ص. مصور. ۲۰۰۰ تومان

از بینهایت بزرگ تا بینهایت کوچک

دکتر علی‌افضل صمدی

چاپ دوم. ۱۹۶ ص. مصور (رنگی). ۴۰۰۰ تومان

انرژی اتمی

شکست یا پیوست اتم‌ها، نیروگاه‌های اتمی،
ساخت اتمی و غنی‌سازی، زیاله‌های اتمی و آثار
زیست‌محیطی مواد پرتوza

دکتر علی‌افضل صمدی

چاپ سوم. ۱۹۶ ص. مصور. ۳۰۰۰ تومان

مراکز پخش:

پخش گزیده ۶۶۴۰۰۹۸۷

پخش پیام امروز ۶۶۴۹۱۸۸۷

پخش سرزمین ۶۶۹۶۷۰۷

رومی» وجود داشته است: کنشی کاملاً اجتماعی همراه با مطالبات کاملاً مشخص که بیانگر درک و تجربه‌ای متفاوت از «همه و یا همگان رومی فرمانبردار به توصیه‌ها و اوامر ریش سفیدان» بوده است.

نتیجه‌ای که می‌خواهیم بگیریم این است که خوشبختانه همواره امکان تجربه‌ای جدا از یک «گونه» شرایط اجتماعی – فرهنگی وجود داشته است و هیچ‌گاه «همه»‌ی این‌ها بشر در معنای دقیق کلمه از دیرباز تاکنون از یک «نوع» واقعیت تاریخی – اجتماعی مسلم و جهان‌شمول و فراگیر برخوردار نبوده‌اند. ضمن آن‌که نمی‌توان شرایط مشترک و یا نسبتاً مشترک و نزدیک به هم اجتماعی را در نحوه ساخت تجربه‌ای مشترک نادیده گرفت. و همین امر نشان می‌دهد که برای عموم انسان‌ها، همواره امکان فراتر رفتن از یک تجربه و در نتیجه واقعیت متصل و برخاسته از آن و بالعکس، از طریق دگرگونی آن در «شرایطی متفاوت» وجود داشته است.

و بدین ترتیب یکی دیگر از مشکلات بینش «بنیان‌گرایانه»، حال چه در هیئت رومی و یا هر هیئت دیگر آشکار می‌شود. مشکلی که تنها از رویکرد به گذشته و سنت، سرچشمه می‌گیرد. زیرا نفس حفاظت از این جایگاه اسطوره‌ای سرنومنی و یا به بیانی دیگر سروری گذشته و سنت بر شرایط تاریخی – اجتماعی حال و آینده، ناچار به مانعی در سیر طبیعی فرآیند انضمایی هستی اجتماعی انسان مبدل می‌شود؛ و همین امر بالاچبار جهان‌بینی بنیان‌گرایانه را در به کارگیری زور و خشونت در اشکال متفاوت وامی دارد.

اکنون می‌دانیم «اتوریته» و «واقعیت»، ذاتی برای خود ندارند و هر دو پدیده‌ای تاریخی – اجتماعی‌اند؛ اما این که «اتوریته» به طور مشخص در عصر مدرن چیست؟ پاسخ آن نمی‌تواند جدا از ماهیت عصر مدرن باشد. یعنی اگر «اطاعت و فرمانبرداری داوطلبانه»، مهم‌ترین رکن ماهیت «اتوریته» باشد، این اطاعت و فرمانبرداری بی‌تردید با ویژگی‌های مدرن ساخته و شناخته می‌شود. یعنی در عصر مدرن دیگر نمی‌توان برای «اتوریته»، یک مرجعیت جهان‌شمول که جدا از قلمرو روزمره و شرایط مبتنی بر تغییر، نقد و شکایت آن باشد طلب کرد. چراکه وجود انواع مطالبات سیاسی – اجتماعی گروه‌های متفاوت اجتماعی (که هر یک حامل ارزش‌ها و فرمانبرداری داوطلبانه از ارزش‌های خود هستند) قلمرو عمومی و همگانی را به تصرف خود درآورده‌اند. بنابراین به اقتباس از «نزاع ارزش»‌های ماکس وبر، تنها می‌توان گفت در جهان مدرن، ما با انبوهی از اثورویته‌های ارزشی سروکار داریم که در بیشتر مواقع همانند توصیه‌های پزشکی و انواع و اقسام رژیم‌های غذایی، زیبایی و...، کوتاه‌مدت و موقت‌اند (گیدنزا) که در صدد پیشی گرفتن از یکدیگرند. و این، یعنی که می‌شود به آن‌ها شک و تردید روا داشت و به رغم اطاعت و فرمانبرداری از شیوه مدیریتی‌ای که آن‌ها در سیاست‌های زندگی اعمال می‌کنند، به محض پدیدار شدن «مدیری مناسب‌تر» از آن‌ها روی گرداند و به اطاعت توصیه‌های پیشنهادی اثورویته‌ای دیگر تن داد. زیرا قدرت اثورویته مدرن، استوار بر «شک و انتقادی» است که بنیانی ترین حقوق شهرهوندی را در عصر مدرن می‌سازد.